

Nove knjige

Jože Pezdíč, 1999: **Izotopi in geokemijski procesi**, Univerza v Ljubljani, Naravoslovnotehniška fakulteta, Odsek za geologijo, Aškerčeva 12, Ljubljana, 269 str., broširano, 16,5 x 23,4 cm, 102 slike, priloge, cena 4.500 SIT, za študente 2.500 SIT.

Zbirka univerzitetnih učbenikov z geološko tematiko ljubljanske Univerze je v letošnjem letu bogatejša za novo izdajo. Prof. dr. Jože Pezdíč se je lotil izredno sodobne in aktualne tematike, ki jo predstavlja v knjigi **Izotopi in geokemijski procesi**. To je prvi tovrstni učbenik v slovenskem jeziku. Avtor je dolgoletni raziskovalec na področju izotopske geokemije ter eden vodilnih strokovnjakov za to tematiko v Sloveniji. Zato v učbenik vnaša številne lastne izkušnje iz prakse, teoretskih raziskav in pedagoškega dela.

Učbenik obsega 270 strani in je razdeljen na pet velikih tem z več poglavji, pri vseh poglavjih pa so, kar je za študente geologije pomembno, podane tudi teoretske osnove geokemije, fizikalne in anorganske kemije ter računalniškega modeliranja.

Prvo, uvodno poglavje obravnava izotopsko frakcionacijo v geokemičnem ciklusu, definicije izotopov, posebno H, C, N, O in S ter osnove njihovih frakcionacij. Drugo poglavje je najboljše; zajema analitske metode in standarde ter uporabo izotopov v hidrogeologiji, petrologiji, sedimentologiji karbonatnih kamnin in evaporitov, na fosilnih gorivih ter pri sledenju rudnih nahaja-

lišč. Ta del je dobro dokumentiran s praktičnimi izsledki na raznih tipih vodonosnikov in mineralnih vod v NE Sloveniji, morski in jezerski vodi ter pri raziskavah nafte in plina v Prekmurju. Tretje poglavje govori o radioaktivnih izotopih na polju geokronologije, podrobneje obravnava izotope tritija, helija ter uporabo težkega izotopa ogljika (C^{14}), klora, cezija ter parov K/Ar in Sr/Rb pri starostni dataciji usedlin in magmatskih kamnin. Četrto poglavje zajema izotopske in geokemične termometre na področju geotermije, v zadnjem pa so prikazani ravnotežni geokemični modeli na osnovi matematičnih izračunov.

Pomemben del učbenika je tudi njegov zaključni del, v katerem so zbrani najpomembnejši literaturni viri o izotopski geokemiji v svetu, slovar strokovnih izrazov ter enote in konstante.

Učbenik je pisan zelo sistematično in pregledno, v razumljivem jeziku. Z več kot sto slikami, tabelami in grafi je tekst tudi dobro dokumentiran. Na koncu vsakega poglavja so zbrana vprašanja, kar študentom omogoča boljšo pripravo za izpite.

Knjiga oziroma učbenik bo izredno dobrodošel pripomoček ne samo študentom geologije, ampak tudi kemikom, hidrologom, rudarjem, okoljevarstvenikom in vsem, ki proučujejo raznovrstne naravne procese, tako v današnjem času kot v geološki preteklosti. Številni podatki o pogojih nastanka kamnin v starejših geoloških obdobjih so ohranjeni in zapisani namreč prav v njihovi izotopski sestavi.

Bojan Ogorelec

Navodila avtorjem

GEOLOGIJA objavlja originalne znanstvene razprave in strokovna poročila iz geoloških in sorodnih ved. Njen osnovni namen je seznanjati domačo in tujo strokovno javnost s sprotnimi stanji geološke nacionalne vede v Sloveniji in z dosežki tujih geologov v svetu. Rokopisi prispevkov naj praviloma ne bodo daljši od 25 računalniško izpisanih strani, v kar so vštete tudi slike, tabele in table. Le v izjemnih primerih (natisi habilitacijskih, doktorskih in magistrskih del) je možno ob predhodnem dogovoru z uredništvom tiskati tudi daljše prispevke.

GEOLOGIJA od leta 2000 izhaja praviloma dvakrat letno v obsegu 20 do 25 avtorskih pol. Vse prispevke recenzirajo domači in tuji vrhunski strokovnjaki in so avtorji dolžni njihovo pisno mnenje upoštevati ter svoje prispevke po potrebi tudi dopolniti.

V želji, da bi z našimi izsledki v slovenski geološki vedi seznanjali čimširši krog strokovnjakov po svetu, je večina prispevkov v GEOLOGIJI objavljena razen v slovenskem tudi v angleškem oziroma nemškem jeziku. Prispevke, ki obravnavajo snov v slovenske geologije, morajo avtorji pripraviti vsaj v tretjini celotne vsebine za objavo v slovenskem jeziku kot povzetke. Za prevode poskrbijo avtorji prispevkov sami, uredništvo opravi le jezikovne popravke.

Prispevke oddajte uredništvu v enem izvodu, napisani naj bodo s tiskalnikom in zapisani tudi na računalniški disketi. Pisci prispevkov naj imena citiranih avtorjev med besedilom prispevka in pri naštevanju literature pišejo brez presledkov med črkami. Imena avtorjev naj samo podčrtajo ročno z rdečim svinčnikom, razpiranje bo uredila tiskarna. Imena fosilov (rod in vrsto) pa naj pišejo poševno. Vse drugo bo uredilo uredništvo.

Naslovi prispevkov naj bodo kratki in praviloma ne presejajo 12 besed. Če je prispevek napisan v slovenskem jeziku, mora biti njegov naslov preveden tudi v angleški oziroma nemški jezik. Poleg avtorjevega polnega imena in priimka naj bo podan tudi njegov naslov. Vsebine oziroma kazala pri normalno dolgih prispevkih ne objavljamo.

Kratka vsebina oziroma abstract naj ne presega tisoč tiskovnih znakov. Pri slovensko napisanih prispevkih mora biti kratka

vsebina napisana v slovenskem in angleškem oziroma nemškem jeziku.

V literaturi naj avtorji prispevkov praviloma upoštevajo le tiskane vire, rokopise naj navajajo v izjemnih in nujnih primerih z navedbo, kjer so shranjeni. V seznamu literature navajajte samo v prispevku omenjena dela. Med besedilom prispevka citirajte samo avtorjev priimek brez inicialke njegovega imena (inicialko navajajte samo, če je več avtorjev z istim ali enakim priimkom), v oklepaju pa navajajte letnico izida navednega dela in po potrebi tudi stran. Če navajate delo dveh avtorjev, izpišite med tekstom prispevka oba priimka (npr. P l e n i č a r & B u s e r, 1967, 152), pri teh ali večih avtorjih pa napišite samo prvo ime in dodajte et al. z letnico (npr. M l a k a r et al., 1992). Literaturo navajajte po abecednem redu.

Primer citirane revije:

P l e n i č a r, M. 1993: Apricardia pachiniana Sirna from lower part of Liburnian beds at Divača (Triest-Komen Plateau). - *Geologija*, 35, 65-68, Ljubljana.

K e n d a l l, A. C. 1978: Subaqueous evaporites. In: R. G. W a l k e r (ed.), *Facies models*. - Geol. Ass. Canada, 159-174. Toronto.

F a b r i c i u s, F., F r i e d r i c h s e n, H. & J a c o b s h a g e n, V. 1970: Zur Methodik der Paläotemperatur-Ermittlung in Obertrias und Lias der Alpen und benachbarten Mediteran-Gebieten. - *Verh. Geol. B.A.*, 4, 538-593, Wien.

Primer citirane knjige:

F l ü g e l, E. 1978: *Mikrofazielle Untersuchungsmethoden von Kalken*. - Springer Verlag, 454 pp., Berlin.

Črno-bele fotografije morajo biti izdelane na trdem belem gladkem papirju z visokim leskom. Le izjemno je možno objaviti tudi barvne slike, vendar samo po predhodnem dogovoru z uredništvom. Črtne risbe morajo avtorji oddati na prosojnem papirju, na folijah ali podane v računalniški tehniki. Pri pripravi črtnih slik obvezno upoštevajte zrcalo revije 13,7 x 19,6 cm, zato pazite na velikost črk, znakov in debelino črt in imejte v mislih, da morajo biti ob morebitni pomanjšavi slik črke visoke najmanj 1 mm. Večjih formatov od omenjenega zrcala GEOLOGIJE ne tiskamo na zgib, je pa možno, da večje oziroma daljše slike natisnemo na

dveh stranek (skupaj na levi in desni strani) z vmesnim "rezom". Slike obeležite s številkami. V besedilu prispevka morate omeniti vsako sliko po številčnem vrstnem redu.

Tabele napišite s tiskalnikom tako, da jih je možno neposredno preslikati oziroma kliširati. Pri tem upoštevajte zrcalo revije in velikost črk ob morebitni pomanjšavi. Pri korekturah tabel ni možno več popravljati ali dopolnjevati.

Table pripravite v formatu zrcala naše revije. Če jih je potrebno pomanjšati, podajte na njihovih slikah merilo ali ob že upoštevane zmanjšanju navedite velikost predmetov v podnaslovu. Prostor na tablah čimboj zapolnite in ne puščajte nepotrebnih praznin.

Podnaslove k slikam, tabelam in tablam, ki morajo biti pri dvojezičnih člankih tudi dvojezično napisani, avtorji priložijo na posebnih listih enega pod drugim. Zato teh pod-

naslovov ne pišete med besedilom prispevka. Podnaslovi naj bodo po možnosti čim krajši.

Korekture odtisov opravijo avtorji prispevkov, ki lahko popravijo samo tiskovne napake. Krajši dodatki ali spremembe pri korekturah so možne samo na avtorjeve stroške. Če avtor v določenem roku korektur ne vrne, le-te opravi uredništvo na avtorjeve stroške.

Avtorji prejmejo 40 separatov brezplačno. Uredništvo sprejema prispevke do vključno 1. marca (1. št.) in 1. septembra (2. št.) v tekočem letu in se obveže, da bodo leti tiskani v tekočem letu. Avtorje prosimo, da prispevke pošiljajo na naslov uredništva:

GEOLOGIJA

Geološki zavod Slovenije

Dimičeva 14, 1000 Ljubljana

Uredništvo

Instructions to authors

GEOLOGIJA issues authentic scientific papers as well as expert reports on the sphere of geological and related sciences, its main purpose being to appeal to the Slovene and foreign public and make it acquainted with the state of the national geologic science and the acquisitions of experts in the geology domain of the world. The article manuscripts should not exceed the extent of 25 pages, figures, tables and plates included. Exceptions to this rule i.e. publication of longer articles (such as papers presenting university habilitation as well as master's degrees and doctor's theses) could be agreed upon on the basis of a preliminary arrangement made with the editorial board.

GEOLOGIJA appears from 2000 normally twice a year comprising 20 to 25 author's sheets. All the articles are subdued to a professional revision by eminent Slovene and foreign experts, moreover the authors of the articles are bound to take into consideration their written account and even to complete their contributions eventually.

Aiming at a worldwide recognition of the latest discoveries in the field of Slovene geology bringing it thus closer to a larger cir-

cle of experts, we have envisaged a predominantly English and German version of the articles published from now on in the GEOLOGIJA review. The articles dealing with the issues on Slovene geology are supposed to have at least one third of the entire content published in Slovene in the form of an abstract.

One copie of articles are to be delivered to the editorial office, written on computer and recorded on computer diskette as well. The names of authors quoted in the text and in the bibliography should not be double spaced. They should be just red underlined by hand, while spacing will be done by the printing - office. The names of fossils (species and genus) should be in italics. The rest will be seen to by the editorial board.

The title of the article should be rather short. In case of the article being written in Slovene language, there is a demand for the title being provided in English or German, as well. Besides the author's full name, his official address should be stated, too.

The article should be preceded by a brief summary or abstract not surpassing 1000 print signs. Articles written in the Slovene

language should dispose of a short outline in Slovene, English and German respectively.

As to the bibliography, the authors should, as a rule, consider only printed sources, manuscripts being quoted exceptionally, when absolutely necessary, with the exact address of the manuscript depository. The bibliographic list should comprise only the works mentioned in the article. In the article text the mere surname of the author is to be quoted, i.e. without the initials of his name (initials being quoted only in case of several authors by the same name), while the year of publication - if needed, even the page - is quoted in parentheses. In case of a two-author quotation, the two surnames are to be written out within the text of the article (for example: P l e n i č a r & B u s e r, 1967, 152), while in case of a three or several authors quotation, write out only the first name and add et al., the year included (ex. g. M l a k a r et al., 1992). The literature is to be quoted following an alphabetic order.

Example of review quotation:

P l e n i č a r, M. 1993: Apricardia pachiniana Sirna from lower part of Liburnian beds at Divača (Triest-Komen Plateau). - *Geologija*, 35, 65-68, Ljubljana.

K e n d a l l, A. C. 1978: Subaqueous evaporites. In: R. G. W a l k e r (ed.), *Facies models*. - Geol. Ass. Canada, 159-174, Toronto.

F a b r i c i u s, F., F r i e d r i c h s e n, H. & J a c o b s h a g e n, V. 1970: Zur Methodik der Paläotemperatur-Ermittlung in Obertrias und Lias der Alpen und benachbarten Mediteran-Gebieten. - *Verh. Geol. B.A.*, 4, 5383-593, Wien.

Example of book quotation:

F l ü g e l, E. 1978: *Mikrofazielle Untersuchungsmethoden von Kalken*. - Springer Verlag, 454 pp., Berlin.

Black and white photographs are to be produced on hard white high glistening smooth paper. Coloured photographs will be published exceptionally only, according to a previous agreement with the editor. Line drawings are to be delivered on transparent paper on folio or as high quality computer drafts. While preparing the sketches, pay attention to the review type face 13,7 x 19,6 cm, heed the size of letters, signs, and

line boldness as well bear in mind the cases of figure diminishing where letters must preserve the size of 1 mm, at least. Greater formats than the above mentioned type face of GEOLOGIJA are not printed as folded additions. The boarding staff admits, nevertheless, of the possibility of having a larger and longer figure printed on two pages (left and right side together) with an intermediate "cut" or folding.

Tables should be made on a printer to permit their immediate copying or clichéing, respectively. The review type face should not be neglected, either, as well as the letter size in case of diminishing.

The plates are to conform to the review type face; if a diminishing is needed, add a scale to their pictures or, in case of the diminishing having already been taken into account, the size of objects in the subtitles should be stated. The space on tables should be made a good use of, leaving no unnecessary blanks.

Subtitles to figures, tables and plates of bilingual articles are to be written in both languages as well, authors are asked to deliver them in a subsequent order on special sheets, that's why these subtitles do not figure in the text itself. Subtitles should be as brief as possible.

Proof-checkings are carried out by the authors of the articles themselves who are only to correct the misprints, however. Shorter additional remarks or changes while proofreading will be tolerated only at the expenses of the author himself. If the corrections are not returned in due time, the editor staff will effectuate proof-reading at the expensis of the author.

Authors will be sent 40 issues free. Articles shall have been entered by 1st March (Vol. 1) and 1st September (Vol. 2) the editorial board will commit itself to print them in the current year. The authors are requested to send the articles to the address of the editorial board. i.e.:

GEOLOGIJA

Geological Survey of Slovenia

Dimičeva 14, 1000 Ljubljana, SLO

Editorial Board